Inspraakreactie K3

Beeldvormende Vergadering op ‘Ontwerp Omgevingsvisie Rheden’

d.d. 13 januari 2026

Geachte voorzitter, geachte raadsleden,

Dank u wel voor de gelegenheid om in te spreken.
Ik sta hier voor u naar aanleiding van de Omgevingsvisie met wijzigingen en de bijbehorende nota van zienswijzen. Op de concept Omgevingsvisie hebben wij een uitgebreide zienswijze ingediend op het onderwerp ‘ontgrondingen’. De reactie van het college heeft ons verbaasd. Het was summier en ging voorbij aan de inhoudelijke kern van ons betoog. Daarom richten wij ons vandaag nadrukkelijk tot ú als Raad.

Dit onderwerp, met alles wat daarbij speelt, in 5 minuten voor het voetlicht brengen, is een uitdaging. Desalniettemin wil ik hierbij graag een poging doen.

Voordat ik op de inhoud in ga wil ik graag vooropstellen dat wij gezien onze jarenlange betrokkenheid bij - en samenwerking met - uw gemeente, zeer begaan zijn met een toekomstbestendige inrichting van deze prachtige gemeente. De voorliggende Omgevingsvisie kent een hoog ambitieniveau en sorteert voor op grote maatschappelijke uitdagingen waar Nederland, en ook de gemeente Rheden, voor staat.

We waren, en zijn nog altijd, gezamenlijk onderweg om de visie Havikerpoort gestalte te geven. Deze visie gaat over het toekomstbestendig maken van dit gebied en het vergroten van de ecologische en recreatieve waarde. Het is gericht op het creëren van meer ruimte voor de rivier, natuurontwikkeling, vluchtplaatsen voor dieren, hoogwatergeulen, en recreatieve mogelijkheden. Wij zijn trots dat wij daar samen met uw gemeente, de Provincie en andere partijen, invulling aan kunnen geven.

Over deze invulling later meer, maar niet voordat ik u heb benadrukt dat grondstoffenwinning de drager is van deze ontwikkelingen in het gebied.

De voorliggende Omgevingsvisie kiest feitelijk voor het uitsluiten van ontgrondingen. Dat valt rauw op ons dak. Zonder onderbouwing wordt er een abrupte en subjectieve keuze gemaakt ten aanzien van ontgrondingsactiviteiten in de gemeente Rheden. Daarmee ontstaat geen ontwikkeling, maar juist een **patstelling** in de eerdere gezamenlijk geformuleerde wensen van K3, gemeente en omgeving.

Bovendien worden in de Omgevingsvisie ontgrondingen gelijkgesteld aan verdichting en verrommeling. Er wordt daarmee een onjuist beeld geschetst van grondstoffenwinning.

In de Havikerwaard werken wij al jaren aan de winning van bouwgrondstoffen in

combinatie met een maatschappelijk gewaardeerde gebiedsinrichting. Daarbij zijn we de afgelopen tijd ook bezig geweest met een deeluitwerking, waarvoor afgelopen augustus de vergunningsaanvragen zijn ingediend. Dit plan leidt structureel tot:

- de aanleg van een **1.500 meter lange nevengeul** volgens de inrichtingsprincipes van Rijkswaterstaat;
- omvorming van circa 15 ha intensief gebruikt grasland naar natuur en water, met flinke stikstofreductie;
- herstel van het agrarisch cultuurlandschap met **ruim 1 kilometer aan heggen**;
- de realisatie van een **ooibos van 3,3 hectare**;
- omvorming van **soortenarm grasland naar bloemrijk grasland**;
- nieuwe mogelijkheden voor extensieve, natuurgerichte recreatie;
- en bovendien: werkgelegenheid.

En natuurlijk betekent het werk dat wij op dit moment aan het uitvoeren zijn, dat het er tijdelijk rommelig uit kan zien. Er wordt hier immers ook flink gewerkt. Maar ons werk hier is nog niet klaar. We gaan de komende tijd stappen zetten om toe te werken naar een mooi eindbeeld. Maar juist dit eindbeeld wordt door de nu voorliggende Omgevingsvisie onmogelijk gemaakt door een plotselinge verbodsbepaling op ontgrondingen. Dit zou ook betekenen dat de bestaande functies ongewijzigd zouden blijven. Zoals een intensief agrarisch bedrijf met 100 hectare grasland, nabij de kwetsbare Veluwe.

Ten slotte willen wij benadrukken dat uit landelijke studies blijkt dat de vraag naar bouwgrondstoffen de komende decennia onverminderd hoog blijft. We hebben in Nederland een gigantische bouwopgave en dijkversterkingsopgaves.
Ontgrondingen kunnen daarbij juist fungeren als **hefboom** voor gebiedsontwikkeling: ze maken investeringen in natuur, water en landschap mogelijk die anders financieel niet haalbaar zijn.

Geachte Raad, wij vragen u niet om een vrijbrief, maar om **maatwerk**. En dit brengt ons bij de kern van de zaak. Wij doen een nadrukkelijk beroep op de Raad om via een **Amendement** de volgende drie punten vast te leggen:

- dat lopende vergunningsaanvragen niet worden doorkruist;
- dat ontgrondingen niet bij voorbaat worden uitgesloten;
- dat ontwikkelingen mogelijk blijven wanneer zij aantoonbaar bijdragen aan maatschappelijke en ruimtelijke kwaliteit.

Het alternatief wat er nu ligt, is de autonome ontwikkeling: verdere intensivering van industrie, landbouw en een landschap gedomineerd door Engels raaigras en maïs.

Geachte Raad, laten we de lijnen niet doorknippen, maar in gezamenlijkheid van alle uitdagingen die op Nederland en ook op de gemeente Rheden afkomen, kansen te maken. En daar willen wij heel graag aan blijven bijdragen.

Dank u wel voor uw aandacht.